

DATUM
2021-08-26
ERT DATUM
2021-06-08

DIARIENR
2021/170-4
ER BETECKNING
A2021/01333

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Grundläggande omställnings- och kompetensstöd – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (Ds 2021:16)

Statskontoret redovisar i detta remissvar sina synpunkter på utredningen Grundläggande omställnings- och kompetensstöd – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (Ds 2021:16). Statskontoret avgränsar sitt svar till delar av förslagen om hur det nya omställnings- och kompetensstödet ska organiseras, samt till utredningens redogörelse för vilka konsekvenser detta får för statliga myndigheter. Utöver de förslag som kommenteras har Statskontoret inga synpunkter.

Kammarkollegiet bör ges utrymme att på egen hand bestämma hur den nya verksamheten ska organiseras

Utredningen föreslår att den nya verksamheten inom Kammarkollegiet ska bedrivas under namnet Kansliet för omställnings- och kompetensstöd. Skälen för förslaget är att utredningen bedömer att den nya verksamheten behöver ett eget namn som tydligt kommunicerar verksamhetens inriktning. Utredningen menar att namnet skulle underlätta för arbetstagare att hitta till verksamheten i jämförelse med om Kammarkollegiet skulle driva verksamheten i eget namn. Utredningen bedömer att det vore lämpligt om kansliet har en egen webbplats med en egen grafisk profil, men som samtidigt bygger på Kammarkollegiets plattform och är en del av samma underliggande digitala struktur.

Statskontoret förstår utredningens tanke bakom förslaget. Med tanke på att Kammarkollegiet i dagsläget inte ansvarar för några större frågor inom arbetsmarknads- och utbildningsfrågor, är det rimligt att den nya verksamheten benämns med ett namn som tydligt kommunicerar verksamhetens inriktning. Den svenska förvaltningsmodellen bygger dock bland annat på en delegering av ansvar från regeringen till myndigheterna. Regeringen formulerar mål till myndigheterna,

medan ansvaret för att genomföra verksamheten och bestämma hur målen ska uppnås till stor del är delegerat till myndigheterna.¹ Statskontoret anser mot bakgrund av det att Kammarkollegiet, inom ramen för sin administrativa självständighet, på egen hand bör ges utrymme att bestämma hur den nya verksamheten ska organiseras och bedrivas på ett så effektivt sätt som möjligt.

Ansvarsfördelningen mellan Kammarkollegiet och Arbetsförmedlingen behöver förtydligas

Utredningen skriver att förslaget att inrätta den nya omställningsorganisationen vid Kammarkollegiet och inte Arbetsförmedlingen kräver att såväl regeringen som de berörda myndigheterna lägger mer tid på att samordna arbetsmarknadspolitiska insatser och utbyta information i strategiska frågor än vad de gör i dagsläget. Förslaget kräver enligt utredningen även att Arbetsförmedlingen och Kammarkollegiet, som inte har några mellanhavanden idag, utvecklar ett nära samarbete. Detta eftersom det annars finns en risk att myndigheternas insatser och fokus överlappar varandra. Utredningen bedömer att det inte krävs något särskilt uppdrag eller särskilda medel för detta, eftersom det faller inom myndigheternas generella ansvar att samarbeta med varandra enligt 6 § myndighetsförordningen (2007:515).

Arbetsförmedlingen erbjuder i dagsläget ett flertal tjänster som ligger relativt nära de tjänster som Kammarkollegiet nu föreslås tillhandahålla. Det handlar bland annat om vägledning och digitala självservice-tjänster som hjälper arbetstagare att identifiera vilka yrken som passar dem. Statskontoret anser att utredningen inte i tillräcklig utsträckning redogör för hur ansvarsfördelningen myndigheterna emellan bör se ut till följd av införandet av det nya omställningsstödet, och att utredningen inte tillräckligt har tydliggjort vilken roll och vilka uppgifter Arbetsförmedlingen ska ha i förhållande till Kammarkollegiets nya uppdrag. En tydligare specificerad ansvarsfördelning skulle skapa bättre förutsättningar för myndigheterna att utveckla ett nära samarbete.

Relationen mellan värd- och nämndmyndighet behöver vara tydligt reglerad

Utredningen föreslår att överklaganden av beslut fattade av Kammarkollegiet ska hanteras av en nyinrättad nämndmyndighet vid namn Överklagandenämnden för omställnings- och kompetensstöd. Utredningen föreslår att Kammarkollegiet ska vara nämndmyndighetens värdmyndighet.

Kammarkollegiet är i dagsläget värdmyndighet åt ett flertal andra nämndmyndigheter, och kan därför antas ha god kännedom om vad som krävs för att

¹ Statskontoret (2016). Utvecklad styrning – om sammanhållning och tillit i förvaltningen, s. 18.

arbetet ska fungera bra. Statskontoret har dessutom tidigare konstaterat att konstruktionen med en värdmyndighet som i vissa uppgifter tillhandahåller stöd åt en nämndmyndighet i stort sett fungerar väl.² Konstruktionen i sig skapar dock en viss överlappning i arbetsledning. Handläggande personal anställd av Kammarkollegiet kommer utföra handläggande uppgifter åt nämndmyndigheten. Detta ställer krav på både handläggare och arbetsledning, och förutsätter en tydlighet från värdmyndighetens sida gällande hur handläggarna ska sköta arbetsituationen.³ Utöver det kan det i vissa fall uppstå problem om värdmyndigheten har besparingsbehov samtidigt som nämndmyndigheten inte har det. Om värdmyndigheten i en sådan situation genomför besparingar som går ut över nämndmyndighetens verksamhet kan det uppstå konflikter myndigheterna emellan.⁴ Statskontoret vill därför understryka att relationen mellan Kammarkollegiet och Överklagandenämnden för omställnings- och kompetensstöd behöver vara tydligt reglerad för att fungera väl.

Utredningschef Jessica Bylund har beslutat i detta ärende. Biträdande utredningschef Hanna André och utredare Marcus Koch, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Jessica Bylund

Marcus Koch

² Statskontoret (2014). Myndigheternas ledningsformer – en kartläggning och analys, s. 118.

³ Statskontoret (2012). Skolväsendets överklagandenämnd. Organisering av en nämndmyndighet, s. 51.

⁴ Statskontoret (2014). Myndigheternas ledningsformer – en kartläggning och analys, s. 118–119.